

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolia Sibiu

Abonamentul:

Pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 1000. Autorități și străinătate Lei 1500. De sprîjin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză,

Prețul inserțiunilor

un cm.² 12 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRĂȚIEI foii Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Onor. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român Sibiu
Str. Șaguna 8

ANUL 1947

După sorocul împlinit,

anul Domnului 1947 s'a adăugat pentru veci lângă înaintații săi măsurători de vreme. În pânzătura sa, anul încheiat poartă numărate ostenele și sârguințe duse pentru mai binele omenirii. S'au încordat puteri și s'a pus suflet spre statornicirea dreptății și a dragostei către mulți, către cât mai mulți, de se poate către toți oamenii. Căci toți sunt fii ai aceluiași Părinte, toți sub soare vreau să stea, toți egali în muncă și în dreaptă răsplătire. Silințele acestea scânteiază în răsăritul unui ev nou, în zorii unei vieți de libertate cât mai plină.

Pacea,

climat al muncii și al sporului în toate, s'a așezat și ea în cea mai mare parte a lumii. Tratatul ei au fost semnate la Paris și apoi, rând pe rând, ratificate. Pentru noi, faptele acestea încheie o epocă de sbucium chemată la viață de războiul trecut și deschid porți spre lumea colaborării frățești cu toți cei ce doresc cu adevărat să trăiască în pace, să se bucure de roadele păcii. Transilvania s'a întors pe veci la trupul Țării. Cât despre sprîjinul dat, în aceasta privință, de marea noastră vecină din Răsărit, U.R.S.S., se va grai prin ani mulți și prin vremi viitoare.

Doar încheierea tratatelor de pace cu Germania, Austria și Japonia încă nu s'a împlinit. Porțile spre împlinire stau deschise și numai doritorii de un nou război ar putea lucra la zăvorărea lor. Noi suntem lucrători ai păcii. Și cei mai mulți din semenii noștri sunt și ei pentru pace și muncă liniștită. De aceea, nădejdele în bine sporesc și ele cu fiecare zi.

Frații Moldoveni

au trăit și în prima jumătate a anului trecut în mare strămătorie, ba chiar în pătimire, pe urma secetei cumplite ce i-a căutat neîndurător. Parte din ei și-au căutat sălaş și pâine în alte colțuri ale țării, iar altă parte au rămas la vetre, bucurându-se de sprîjinul venit din multe locuri. Ajutoare de tot felul au curs către Moldova: hrană, haine, bani, medicamente, etc. Toți fiii României s'au solidarizat cu frații cei năpăstuiți. Unii au primit copii spre bună îngrijire și spre creștere, copii cari își vor aminti până departe 'n vreme de cei ce, în ani de cumpănă și foamete, le-au fost părinți. Biserica s'a dovedit, ca și în trecut, maică iubitoare de popor. Prin preoți, prin fiii ei, a strâns ce a putut și a mai alinat din suferință. La noi, în Arhiepiscopie, la chemarea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, s'au colectat sume însemnate și multe vagoane de cereale și alimente, cari au fost trimise Moldovenilor în suferință.

Cu dragostea lor i-au copleșit, pe frații Moldoveni, și țările vecine și prietene, ba și unele mai din departe. Și așa, ei au rășbit prin suferință, din nou sunt sdraveni, din nou ostentori în glie și în fabrici. Copiii lor se'ntorc

iar pe la vatra părintească, bucuroși că au învins greul secetei.

Craicul Ortodoxiei Ruse,

I. P. S. Patriarh Alexei al Moscovei și întregii Rusii, ne-a cinstit cu vizita Sa între 29 Mai—11 Iunie. Ochii I. P. S. Sale au putut vedea plaiurile mândrei noastre Patrii și lăcașurile ei de închinare pioasă, iar inima Sa a simțit desigur dragostea creștinească a întregului popor dreptcredincios. Intreprinsă sub semnul întoarcerii vizitei făcute de I. P. S. Patriarh Nicodim, aceea împlinită de I. P. S. Patriarh Alexei rămâne un act istoric de netăgăduită însemnată.

După trei ani,

adică din 1944, Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei noastre și-a ținut sesiunea ei la 31 Aug. și 1 Sept., desbătând probleme de mare însemnată. Ea a fost cinstită cu prezența dlui prim-ministru Dr. Petru Groza care este, în prezent, cel mai vechiu sinodal.

Vârstă frumoasă

au împlinit: Reuniunea meseriașilor din Sibiu (80 ani), «Albina» (75 ani), Șc. de cântăreți din Sibiu (20 ani), «Revista Teologică» (40 ani), etc., fapte cari au chemat la vedere serbări cinstitoare.

O nouă Mitropolie

a luat ființă la Timișoara și în fruntea ei a fost așezat I. P. S. Dr. Vasile Lăzărescu. La Craiova, în cetatea Banilor, s'a rostuit o Arhiepiscopie și în fruntea ei stă I. P. S. Firmilian Marin. Iată fapte care grăiesc limpede despre grija Guvernului țării pentru treburile duhovnicești ale poporului.

Ne-au părăsit,

plecând în patria de unde nu este întoarcere: prof. Dr. Gh. Ciuhandu, Dr. Seb. Stanca, Elena Văcărescu, Dr. Ilie Beu, etc.

Dumnezeu să le facă parte cu dreptii

Intemeierea Republicii Populare Române,

este actul de cea mai mare însemnată întâmplat în curgerea anului trecut. Actul acesta stă ca o coroană peste toate celelalte, mai ales că s'a făcut tocmai la 30 Decembrie. Regele Mihai I a abdicat, iar România a intrat pe un făgaș de viață nouă, viață de Republică Populară.

Prin urmare,

începem anul nou cu orânduire democratică nouă, orânduire menită să pună în lucrare toate forțele poporului și spre binele tuturor.

Noi sorcovim noul an cu gând curat, cu gândul creștinului adevărat. Glesnele timpului sunt libere. Ele fac pas continuu și noi cu ele. De gândul bun și de fapta ziditoare cu care pășim și noi în vreme atârnată fericirea noastră și a altora și rășplata dela Dumnezeu.

D. CĂLUGĂR

Regele Mihai I a abdicat

Intemeierea Republicii Populare Române

Faptele acestea s'au întâmplat la 30 Decembrie 1947 și dăm mai jos actele de căpătenie care le însoțesc

MIHAI I-ii

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională
Rege al României

La toți de față și viitori, sănătate.

În viața Statului Român s'au produs în ultimii ani adânci prefaceri politice, economice și sociale, cari au creat noi raporturi între principalii factori ai vieții de Stat.

Aceste raporturi nu mai corespund astăzi condițiilor stabilite de pactul fundamental — Constituția Țării — ele cerând o grabnică și fundamentală schimbare.

În fața acestei situații, în deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai Țării, conștient de răspunderea ce-mi revine, consider că instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condiții ale vieții noastre de Stat, ea reprezentând o piedică serioasă în calea dezvoltării României.

În consecință, pe deplin conștient de importanța actului ce fac în interesul poporului român,

A B D I C

pentru mine și pentru urmașii mei de Tron, renunșând pentru mine și pentru ei la toate prerogativele ce le-am exercitat ca Rege al României.

Las poporul român libertatea de a-și alege noua formă de Stat.

Dat la București, astăzi 30 Decembrie 1947.

MIHAI I.

Proclamația Guvernului către popor

Muncitori, țărani, intelectuali, soldați, subofițeri, ofițeri, cetățeni și cetățeni ai României

Regele Mihai I, a abdicat astăzi dela Tron.

În actul de abdicare, semnat astăzi, la 30 Decembrie 1947, constată că „în viața Statului Român s'au produs în ultimii ani adânci prefaceri politice, economice și sociale, care au creat nouii raporturi, între principalii factori ai vieții de Stat”

În fața acestei situații, în deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai țării, Regele consideră că „instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condiții ale vieții noastre de Stat, ea reprezentând o piedecă serioasă în calea dezvoltării României.”

Astfel, poporul român a dobândit libertatea de a-și clădi o formă nouă de stat, — Republica populară.

Eliberat în 1944 de sub jugul cotorțătorilor hitleristi și al slugilor lor din țară, poporul și-a luat soarta în propriile sale mâini.

În fruntea cu forța organizată, conștientă și neșovăitoare a clasei muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare, poporul român a înlăturat jugul moșierilor și a pedepsit pe trădătorii intereselor sale, alungând dela cârmă țării pe cei care apărâu interesele jefuitorilor săi.

Astfel, poporul român a reușit să-și înfăptuiască un regim democratic pe care continuă să-l întărească.

Monarhia constituia o piedică în calea dezvoltării țării noastre spre un regim de democrație populară, care să asigure tuturor celor ce muncesc bunăstarea materială și culturală, să asigure independența și suveranitatea Statului Român.

Prin înlăturarea monarhiei se deschid democrației noastre populare, căi noi de mărșe înfăptuiri

Muncitori, țărani și intelectuali, ostași, subofițeri și ofițeri, cetățeni și cetățeni!

Să înălțăm noua formă de viață a Statului nostru, Republica Populară Română, Patria tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea dela oarșe și dela sate!

Proclamația — adică acest cuvânt trimis poporului întreg — este subscrișă de toți membrii Guvernului român în fruntea cu dl prim-ministru Dr. Petru Groza.

Deocamdată, pentru conducerea treburilor țării republici, s'a ales un prezidium constând din dnii: C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec Gh. C. Stere și I. Niculi și se fac marș pregătiri pentru temeinicirea noii așezări democratice populare.

Invitare la abonament

Cu numărul acesta intrăm în al 96-lea an de apariție a foii întemeiate de marele mitropolit Andrei Șaguna.

A doua gazetă a Ardealului ca vechime, „Telegraful Român” rămâne credincios liniei sale de apărător și propagator al ideilor Ortodoxiei românești

Cu acest prilej, invităm pe cărturarilor noștri din cler și dintre mireni, să aboneze, în număr cât mai mare, această veche tribună bisericească și să stăruiască totodată pentru o cât mai largă răspândire a ei în cercurile celor ce doresc să cunoască mersul vieții bisericești din cuprinsul Mitropoliei Ardealului, precum și munca depusă aici pentru buna propășire a Bisericii și a Neamului.

Abonamente se trimit la adresa Administrației foii.

Redacția și Administrația „Telegrafului Român”, Sibiu.

La început de an

Viteza maximă în care se desfășoară azi viața omului și iureșul sensual al vremilor bătute de urmările aproape ale războiului, tulbură și străie toate momentele de sărbătoare. Și încetând astfel de-a mai fi o curată și intensă respirație duhovnicească, sărbătorile au căpătat încetul cu încetul un sens precumpănitor de repaus pur fizic. De aceea, sărbătorile sunt și mai puțin, fără a lăsa — la cei mai mulți — un ecou răscolitor de adâncuri sufletești, sau decad în trândăvie și îmbuibare trupeză.

Decăderea duhului sărbătorilor are drept consecință inevitabilă, decăderea prețurii timpului și folosirea lui necorespunzătoare. Mecanizarea vieții vinează pe ea. Mecanizarea vieții, l-a făcut pe om să-și piardă relația intimă cu timpul. Accentuarea hedonică a prezentului l-a făcut să trăiască exclusiv în perspectiva prezentului. Ceea ce a trecut nu mai valorează, ci numai prezentul. Omul de azi trăiește pe un murg prezat. A vieții, fără amintirea trecutului și fără prevederea viitorului (Cf. Jaspers Karl Dr.: *Die geistige Situation der Zeit*. Berlin-Leipzig 1932, p. 32).

Fapt îngrijorător. Pentru că omul fiind spirit liber și creator, *atitudinea lui față de timp are implicații, importanță și răspunde deosebesc*. Într-o activitate lui în făgășul clipei, el se așează ca unitate între timp și veșnicie și constituie — alături de Pronia divină și după aceasta — prin actul său voluntar, un element de determinare și făurire a destinului istoriei. Căci în mână pronietoare a lui Dumnezeu și în cea relativ creatoare a omului, timpul devine factor pozitiv de progres și desăvârșire.

Iar omul trebuie să fie totdeauna la înălțimea privilegiului de-a avea timpul la dispoziție ca exponent pozitiv al desăvârșirii vieții. De aceea, trebuie să ne învățăm a prețui și folosi timpul după cum se cuvine.

Dovadă că până acum n'am folosit timpul totdeauna bine, este faptul că simțim clipele trecutului sau pe cele ale prezentului, ca pe ceva chinuit sau ca pe o povară, tocmai pentru că ne-am comportat sau ne comportăm păcătoși în ele. Unii trăim fără pic de orizont după lăzincă: «Trecă azi, să vie mâine», iar alții așteptăm încordat viitorul, ca să ne scape de neajunsurile clipei de față sau ne temem de viitor, tocmai pentru că știm că el va aduce o scadență a păcatelor noastre din trecut și de acum.

Cine ispitește cu pătrundere istoria, constată că viața sufletească a popoarelor constituie un rol determinant și important al vieții spirituale plănăndește istoria, ea dă sens și consistență vieții. De aici rezultă îndatorirea de a folosi intens fiecare clipă, pentru a face din timp o dimensiune spirituală și creatoare.

Timpul nu trebuie privit numai cu teamă, cum greșea susține Heidegger, ci și cu nădejdea care și-o inspiră convingerea că de el se leagă nu numai nimicnicia vieții trecătoare, ci și activitatea creatoare, adevărata noblete a omului. E adevărat, atunci când te gândești că totul e nestător și trecător, te cuprinde o profundă melancolie. Și de obicei, când ne gândim la trecut și viitor, rar se întâmplă să nu simțim ființa noastră străbătută de fiorii melancoliei și ai groazei. Teama aceasta se stinge numai prin activitatea creatoare, care ne face să nu mai vedem timpul ca pe un fatum implacabil (Cf. Berdiaeff Nicolae: *Un murg prezat*. Trad. du russe par Irène Vildé Lot. Paris 1936, p. 139), ci ca pe un vehicul de cucurire a desăvârșirii și ca pe o punte de saltare în veșnicie. Acesta e singurul principiu de mîn de o conduită eroică în fața vieții.

Din câți înși trăiesc pe coaja pământului, unii sunt oameni ai trecutului, alții ai viitorului și cei mai puțini sunt oameni ai veșniciei. Cei mai puțini, pentru că în adevăr puțin sunt în stare să biruiască apăsarea timpului și să-și deschidă orizont de viață până la veșnicie. Aceștia sunt oamenii inspirați de un *duh profetic*, sunt înșii vizionari și revoluționari, cari împing omenirea spre adevărata propășire și împlinirea destinului ei.

Deplin conștienți de necesitatea legăturii organice cu trecutul curat care cuprinde în sine toată vitalitatea, experiența și înțelepciunea unui popor, să-și sorbim puterea întemătoare. Dar adânc convinși totodată de imperativul categoric al depășirii eroice și revoluționare a trecutului și prezentului, printr-o avântă *incordare creatoare spre viitor*, să ne aplecăm atent urechea la glasul timpului, pentru a i cunoaște pulsul și a face din strădaniile noastre, colaborare vrednică în înălțimea spiritului nou al vremilor de azi. Aceasta s'o facem după înțeleapta îndrumare a celui ce-a zis: «Înțelegerea timpului pretinde simutan o poziție înălțată și deasupra lui. Cine vrea să înțeleagă timpul, trebuie să stea

Din pastoralele arhieriești

Iubiți-vă, oameni, iubiți-vă popoare, iubiți-vă copii ai lui Dumnezeu, iubiți-vă unii pe alții!

Și iați cum văd eu dovedită cu fapta, această iubire:

a) *Copii să iubească pe părinții lor* care i-au născut și i-au crescut, adică să li se supună din toată inima și să le asculte sfaturile. Să nu îndrănească nici odată fiul sau fiica să vorbească de rău sau să se poarte necuvios cu mama sau cu tatăl său, de vreme ce ființa sa s'a rupt din cea a părinților săi. Și apoi: câtă grijă, câte lacrimi, câtă muncă de un aceștia pentru copiii lor?

De mici chiar să fie silitori la carte sau la meșteșug și fie cuminiți la cinstii, căci aceasta le asigură bună viață în lumea aceasta și binecuvântări dela Cel de sus. În adolescență și tinerețe apoi, să păstreze cu scumpătate și în deplină curățenie sufletească și trupeză zestrea cu care i-a împodobit Dumnezeu, pe care s'o ferească neprihănit pentru a se putea folosi și bucura de ea. Cartea ne învață zicând: „Pe ocuila care își bate joc de tatăl său și nesocotește ascultarea de mamă il vor scobi corbii dela părau și il vor mânca puil de vultur”. (Prov. 30, 17); „dacă cineva blestemă pe tatăl său și pe mama sa, i se va stinge lumina în mijlocul întunecului” (Prov. 20, 20); „un fiu înfulec în învățaturile tatălui său” (Prov. 13, 1); „fiule, păzește sfaturile tatălui tău și nu lepăda învățaturile mamei tale... ele te vor însoți în mersul tău și te vor păzi în pat...” (Prov. 6, 20). „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ca

ca și ingerul din Apocalipsă (10, 2), cu un picior pe pământ solid și cu celălalt să se aventureze îndrăzneț în valurile și în sgomotul timpului. Cine i-ar sta departe, nu l-ar putea înțelege; cine s'ar lăsa cu totul în seama timpului, n'ar putea sta deasupra, nici judeca peste el».

Viitorul ne stă înainte. El ne oferă libertatea de-a putea crea mereu. Buium apăsarea timpului numai prin *activitatea eroic creatoare!* Dacă după Heidegger grija «tempo alizează» ființa omenească, după Berdiaeff activitatea creatoare o desrobește de jugul timpului. Și dacă — după același mare gânditor — „după același mare gânditor», atunci *avântul eroic și creator face din timp scară spre veșnicie*.

Cu o astfel de atitudine în fața timpului și implicit în fața vieții, vom culege la finea anului al cărui crug abia a răsărit, roadele unor strădani dem e de importanța vremilor ce le trăim.

C. SĂRBU

să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți și fericiți pe pământ». (Efes. 6, 2—3).

b) *Părinții să iubească pe copiii lor*, nevoindu-se a le da tot ce le trebuie pentru un trai omenesc, nevoindu-se ai învăța carte și a le da o ocupație, dar mai oșebit nevoindu-se a-i feri de orice le-ar pricinui răul și a le fi pildă bună de viață curată și neprihănită. Copiii, adică, să văd și să audă dela părinții lor numai cuvinte frumoase și numai fapte frumoase și numai fapte care cinstesc pe om și-l țin pe scaunul de rege al făpturii.

Precum ochii din cap trebuie păziți de orice vătămare sau necurățenie, tot așa copiii, pentru că numai prin ei se poate privi în viitor, trebuie feriți de orice vătămare sau necurățenie trupeză sau sufletească. Deci, părinților, grijii cu iubire de copiii voștri! Și nu numai pentru nevoile trupesti ci și pentru cele sufletești, căci un om îngrijit numai de cele trupesti, s'ar asemăna unuia căruia îi crește numai o mână sau numai un picior, pe când cealaltă mână sau celălalt picior i-ar rămâne chircit. Ingrijirea trupului trebuie să meargă mână în mână cu ingrijirea sufletului, ca să nu rămână nimeni cu închirceală în ființa sa. „Ce-ar folosi unui om dacă ar căștiga lumea toată, dar și-ar pierde sufletul sau?” (Mat. 16, 20).

(Din Pastorala I. P. Sfințitul NICODIM, Patriarhul României).

Biserica creștină poate fi privită cu drept cuvânt și ca isvorul și mama ocrotitoare a științei și titlul de leagăn al culturii lumii i se cuvine Europei numai pentru că este de veacuri creștină. Fără indoială toată dezvoltarea intelectuală și morală a Europei a fost și este susținută de învățătura lui Iisus, Cel născut în ieslea din Vileem. Toate rezultatele gândirii omenesii europene, toate învățaturile creștine. Duhul legii noastre creștinești este sângele cari circulă în toată gândirea și făptuirea lumii întregi, chiar dacă mulți dintre noi nu-și dau seamă de acest lucru.

Sunt azi mulți oameni cari cred că înaintarea omenirii în învățatură o să aducă cu sine abaterea oamenilor dela Biserica creștină și învățătura ei. Și totuși, oricât de înaintată se par că este lumea din zilele noastre în știința de carte, în iscusința de a conduce popoarele și în privația legiurilor de tot felul, în zbulumul vieții de azi tot Biserica creștină, în zbulumul vieții de azi tot Biserica creștină, în zbulumul vieții de azi tot Biserica creștină, în zbulumul vieții de azi tot Biserica creștină.

Cei mai mulți oameni învățați de azi nici nu-și dau seamă de înrăurirea nemăsurată și nespus de binefăcătoare ce a avut-o Biserica creștină veche asupra societății ome-

* FOIȘOARA *

Un țaran - Inspector școlar la 1856 Dumitru Herția din Săliște

1799—1882

Icoana deplin credincioasă a trecutului românesc va fi cu neputință de zugrăvit, câtă vreme nu vor fi reușit cercetările istorice să pătrundă până în adâncimile măturilor populare, scoțând la iveală din mormântul uitării o seamă de personalități reprezentative, cari prin munca și atitudinea lor au fost în stare să îndeplinească în viața satelor noastre rolul unor crainici ai vrednicilor țărănești, de înaltă valoare umană.

Viața sătenilor s'a strecurat, veacuri dearăndă, cum se strecoară și în timpul

NOTA RED. Ca dovadă în direcție democratică, spre care au fost îndrumate în ultimul sfert de veac cercetările Institutului de Istorie Națională din Cluj, publicăm această *biografie țărănească*, isvorată din condeii unuia dintre cei mai statornici colaboratori ai ziarului nostru. S'au împlinit, în lunaie 1948, patru decenii și jumătate de când scrisul lui studențesc începuse a vedea lumina tiparului, pentru întâia oară în coloanele Telegrafului Român.

de față, în smerenie și în tăcere, în nepregătată muncă de fiecare zi, fără să rămână despre faptele lor, adeseori vrednice de ținut minte și pentru viitorime, amintiri mai sigure, eternizate în slova tiparului prin cărți și prin gazete sau în alte scripturi, cari se moștenesc din tată în fiu.

De prin veacul al XVIII-lea înainte, se pot găsi prin registrele botezătorilor, cununașilor sau ale morților din satele Transilvaniei, însemnări lămurite despre ziua nașterii, a cununiei și a pristinării lor intru Domnul.

Ceva mai norocos a fost în privața aceasta țaranul frunțas *Dumitru (Mitiu) Herția din Săliște* (județul Sibiului), pe care o seamă de informații documentare îl prezintă în lumina simpatică a unui bărbat de inițiativă și de acțiune, depășind nivelul traiului cotidian și consătenilor săi. Despre el știu să spună bătrânii satului că a fost *cel dintâi Săliștean*, care-și comandase o căruță cu *oșii de fier*, contemporanii lui mulțumindu-se a întrebuița numai *căruțe cu oșii de lemn*. Exemplul lui a devenit, în scurtă vreme, puternic stimulent, determinând pe alți Sălișteni să-l urmeze.

Despre vrednicia lui Dumitru Herția

s'au păstrat câteva însemnări de mare preț, nu numai în amintirea consătenilor săi, ci și în alte sate prin cari s'au revărsat numeroase mărturii despre creștinăsa lui dărniciă.

Era om cu stare bună. Increderea contemporanilor săi țarani s'a îndreptat, de repetate ori, spre deșteptăciunea și energia lui, alegându-l cu toate glasurile „jude”, adică *primar al comunei Săliște*. În această privință „*judecia lui Mitiu Herția*” a lăsat cele mai bune amintiri, fiind indeobște socotită ca o jertfă fără prihană, închinată de harnicul și neobositul frunțas pe altarul progresului material și moral al așezămintelor și al particularilor din comuna sa natală. Atitudinea lui în calitate de primar al Săliștei impunea tutuor deosebiri prețuie, prin judecata dreaptă și severă, precum și printr-o neostovită iubire de ordine și răvnă de neapăsare, în toate cele bune și folositoare poporului încredințat povățuirii sale.

Turmele de oi obișnuie să le mână în timpul verii la pășune în *Munții Oltului*, prin *Valea Surului*, prin *Budislavul* și prin *Zănoaga*, pe unde au pășunat *oile Herțestilor* cinci generații de-arându, până la începutul veacului al XX-lea. Când coborau toamna

din Munte la pășunatul din câmpie sau la nutrețul de iarnă, trecând prin satele din preajma Carpaților, nu uita D. Herția să se abată și pe la biserică și pe la școală, întrebând preoții și dascălii satului de sănătate și deschizându-și larg baierile pungi, să facă vre-un dar creștinesc pentru biserică sau pentru luminarea pruncilor la învățatură.

Astfel, părintele consilier arhiepiscopesc din Sibiu *Dr. Andrei Gălea*, culegând știrile necesare pentru alcătuirea unei monografii istorice despre satul său natal, a putut găsi într'un „*Registru al veniturilor și cheltuelilor parohiei Porcești pe anii 1822-1851*” următoarele însemnări cu privire la dărniciă țaranului *Săliștean Dumitru Herția* :

„Anul 1823

Dumitru Herția, ginerile lui Ioan Borcea din Săliște, a dat pentru icoana 302 florini și a cumpărat cu crucea de pe biserică cu 30 florini”.

Iar pe una din icoanele împărătești din *Biserica Porceștilor*, se poate citi o inscripție grăitoare de asemeni despre deosebita lui dărniciă creștinească.

Iată-o :

„Acele sfinte 4 icoane s'au plătit, tot lucru, de Dumnealui Kir Dimitrie Herția ot

De ce se efectuează Recensământul

— Câteva lămuriri necesare —

Recensământul sau numerotarea populației, a clădirilor și proprietăților agricole s'a făcut în toate timpurile și în toate țările.

Recensămintele se fac la anumite perioade fixe, de obicei din 10 în 10 ani, socotindu-se că în această perioadă situația se schimbă și deci număratoarea trebuie refăcută.

La noi în țară ultimul recensământ a fost făcut în aprilie 1941. În mod normal următorul trebuia să aibă loc în anul 1950-1951.

Însă războiul a provocat distrugeri mari. Au fost secerate sute de mii de vieți pe front și în interiorul țării. Bombardamentele aeriene și retragerea puștitoare a hitleriștilor au avut drept rezultat, distrugerea a nenumărate locuințe, instituții publice, școli, spitale așezăminte culturale, poduri, șosele, cai ferate, linii telefonice, etc.

Gospodăriile țărănești în nenumărate regiuni și în special în Moldova și Ardealul

nești, prin organizarea din partea ei a primelor începuturi de școală și de învățământ pentru poporul întreg și pentru toate clasele sociale, fără de nici o deosebire. Numai obișnuința, care ne face nepăsători, aduce cu sine că trecem pe lângă această minunată înfăptuire de interes obștesc a Bisericii creștine vechi fără să o bagem în seamă și să o prețuim cum se cuvine.

(Din Pastorală I. P. Sfințitului Mitropolit VASILIE, al Banatului).

Prin Evanghelia Lui, vestită de sfinții Apostoli și de urmașii lor, slujitorii altarelor creștinești, au învățat oamenii să-și prețuiască cel mai mare și mai scump bun al lor: sufletul — și să-și gătească în această viață drum neted și slobod către paștile cele nevesteșite ale împărăției de dincolo.

Prin Evanghelia Lui s'a surpat încetul cu încetul tirania stăpânitorilor de noroade și mulțimile obidite au ajuns stăpâne pe soarta lor. Prin Evanghelia Lui a ajuns omul să cinstească și să iubească pe semenul său ca pe un frate.

Credința în El și în Evanghelia Lui a durat lăcașurile sfinte, în cari ne luminăm, ne mângăiem și ne rugăm; ea a zidit epistolele în care ne potolim suferințele trupești; ea a ridicat școlile în care odraslele noastre dragi își dobândesc știința și buna creștere pentru viață; ea a zămislit cele mai frumoase icoane zugrăvite de mâna omenească și cele mai înalțătoare cântări cari au răsunat vreodată din pieptul muritorilor. Învățătura lui Hristos este obârșia întregii lumini adevărate cu care se măndrește veacul nostru.

(Din Pastorală Prea Sfințitului Epsiscop NICOLAE, al Clujului).

(Va urma)

de Nord, au fost lăsate fără unelte și vite de muncă, de hitleriștii în retragere.

Seceta care a bântuit timp de 2 ani în țara noastră, a mărit și mai mult pierderile provocate de războiu. Lipsa de nutreț a determinat tăierea a nenumărate vite de prăsilă și de muncă, lipsind astfel gospodăriile de una din principalele lor avuții.

În urma luptelor de eliberare duse de Armata Roșie și Armata Română democratică, teritoriul țării s'a mărit prin alipirea Ardealului de Nord.

În urma acestor evenimente și față de schimbările pricinuite de ele, datele recensământului din 1941 nu mai corespund realității.

De aceea guvernul țării, pentru a putea duce mai departe opera de reconstrucție, a socotit că trebuie să înceapă de îndată, un recensământ al populației, clădirilor și proprietăților agricole.

Acest recensământ are drept scop să pună la dispoziția conducerii de Stat, date precise, pentru ca măsurile ce se vor lua să fie cât mai corespunzătoare nevoilor.

Intrucât numai iarna e timpul cel mai potrivit pentru efectuarea recensământului — în tot restul anului stănenind muncile agricole — guvernul a fixat data numărării la 25 Ianuarie 1948.

Prin efectuarea recensământului populației, prin cunoașterea exactă a numărului locuitorilor țării și modul lor de așezare la orașe și sate, guvernul va putea veni în ajutorul populației prin înființarea de așezăminte de asistență socială, spitale, dispensare farmacie, etc. potrivit nevoilor și numărului locuitorilor. Ele vor putea fi astfel așezate încât să fie de folos la cât mai mulți oameni.

Judecătorii cari erau așezate la mari depărțări, silindu-i pe țărani a se deplasa la mari distanțe, vor putea fi înmulțite ca fiecare să poată dobândi dreptatea fără pierdere de bani și de timp.

De asemeni cunoscând exact numărul populației satelor, se va putea face o dreaptă împărțire a produselor industriale prin cooperative.

Cunoscând desimea populației în diverse regiuni, guvernul va putea lua măsuri pentru a asigura tuturor posibilități de muncă și mijloace de existență.

La noi în țară avem un număr mare de neștiutori de carte, moștenire tristă a regimurilor trecute. Prin acest recensământ se va cunoaște exact numărul neștiutorilor de carte, putându-se astfel pași la lichidarea analfabetismului. Totodată învățământul se va putea desvolta, numărul școlilor va putea crește cuprinzând un mare număr de învățători și personal didactic.

În urma războiului puștitor care a tre-

cut și peste țara noastră, au fost distruse și avariate multe din orașele țării precum și întinse regiuni rurale. Nici până astăzi nu cunoaștem exact pagubele suferite prin distrugerea clădirilor, care foloseau, fie drept adăpost instituțiilor publice. Se impune grabnic, refacerea tuturor acestora. Prin recensământ se va putea cunoaște exact situația clădirilor dela orașe și a satelor care au avut de suferit de pe urma distrugerilor de războiu și astfel guvernul va putea întocmi un plan de refacere. Se vor clădi noi locuințe acolo unde datele recensământului, vor indica o lipsă a lor.

Prin cunoașterea stării locuințelor, a condițiilor de igienă în care locuiește populația, se vor putea lua măsuri de îmbunătățire.

În urma reformei agrare înfăptuită de guvernul Groza, au fost împroprietăriți un număr de țărani săraci sau cu pământ puțin. S'au împărțit titlurile de proprietate care au consfințit dreptul țaranului asupra pământului primit. Proprietatea pământului este astfel împărțită azi decât în 1941. Dacă la aceasta mai adăugăm și schimbările intervenite în ceea ce privește gospodăriile țărănești, parte distruse de războiu, parte lovite în urma secetei, dacă mai adăugăm împușinarea parcului de vite, pierderea și uzarea uneltelor, care nu au putut fi înlocuite până în prezent, datele vechiului recensământ sunt departe de a corespunde realității.

De aceea guvernul, în dorința de a veni în ajutorul țărâniei, prin refacerea gospodăriilor țărănești, prin refacerea parcului de vite, prin înzestrarea țărâniei cu unelte și vite, nu poate îndeplini toate acestea, decât în urma unei cunoașteri exacte a situației, prin recensământ.

Se va putea veni astfel în ajutorul satelor aflate în lipsă — datorită pozițiilor geografice — prin dezvoltarea unor ramuri de producție potrivită locului; de exemplu, se vor putea înființa fabrici de marmeladă, acolo unde sunt fructe, fabrici de cherestea, acolo unde e pădure ș. a. m. d.

Cunoscându-se regiunile puștite, terenurile inundabile, mlaștinile, etc., lăsate azi în părăsire sau în neputință de folosit, se vor putea lua măsuri grabnice de a le pune în folosință. Numai cunoscând exact suprafața acestor terenuri și posibilitățile lor de exploatare, se va putea întocmi un plan de însănătoșire.

Recensământul populației, clădirilor și al proprietăților agricole, care va avea loc la 25 Ianuarie, prin datele exacte ce le va furniza, va sta la temelie reconstrucției țării noastre.

Este deci în interesul întregii populații a țării, din orașe și sate, din uzine și de pe ogoare, din școli și biserici, să contribuie loialtă, pentru înfăptuirea acestui recensământ, prin declararea întocmai a tuturor datelor prevăzute în chestionare.

un părinte înțelept, ascultându-i cuvântul și urmându-i sfatul în toate împrejurările.

Soția lui D. Herția, Maria, fiica lui Stan Borcea, fiind singura fată la părinți i-a putut spori averea familiară cu zestre însemnată, împodobindu-i căminul cu 5 copii: 1 fecior (Stan Herția) și 4 fete (Maria măritată Tâmpăniaru; Ana măritată Beju; Paraschiva măritată Șteflea și Marina măritată Nicolae Popa).

Grija lui părintească nu se revărsa numai asupra copiilor săi, ci și asupra întregului tineret din comuna Săliște. De aceea i-a fost incredințată, pe lângă cărmuirea politică-administrativă a comunei, și epitropia școlii săliștene. Aceasta e una din cele mai vechi școli românești din tot cuprinsul țării noastre întregite. Vechimea ei își întinde rădăcinile până în veacul al XVI-lea.

De pe la începutul veacului al XVII-lea e cunoscut numele dascălului (grămăticului) Dumitru Popa, care lumina tineretul săliștean în școala aceasta, spre mulțumire obștească. Drept aceea judele satului, împreună cu toată obștea, nu stătu la îndoaială să-i sprijinească, la anul 1616, cererea de a fi scutit de dări și de cărăușie (l.

Moș Crăciun la orfelinat

Scumpii copilași orfani, ocrotiți la Sibiu în casa Bisericii din str. Dealului Nr. 9, se întorc cu multămintă spre toți binefăcătorii și sprijinatorii lor. Ei sunt cu toată recunoștința către toți aceia cari nu-i uită și prin darurile dragostei, le fac existența ușoară și fericită.

De sfintele sărbători ale Crăciunului, orfanii din casa Bisericii au avut bucurii deosebite. Dumineca dinaintea praznicului a avut loc la orfelinat o mișcătoare serbare de Crăciun, cinstită cu prezența chiar a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

Instruiți de d-șoara inv. Vecerdea dela Școala de aplicație, orfanii noștri ne-au desfășurat timp de 50 minute cu o piesă reușită, cu declamări și colinde frumoase.

Doi pomi de Crăciun împodobeau sala și sub pomi, bogăție de daruri pentru orfani: bomboane dela Brașov-Cetate, pungi cu prăjituri dela Reuniunea femeilor ortodoxe din Sibiu, ciorapi confecționați de elevele Școlii normale de fete din Sibiu, apoi din partea I. P. S. Sale: încălțăminte, sverte, pânză pentru albituri și alte daruri de folos. Copilașii noștri erau în culmea fericirii. Fețele tuturor străluceau de bucurie și bucuroși erau toți cei de față pentru fericirea „acelor frațiori mai mici” ai noștri.

De bucuria orfanilor din casa Bisericii s'a bucurat și un oaspete neașteptat. Pe când se întorcea spre Reședință, I. P. S. Sa a întâlnit un copilăș ca de 5 ani, pe jumătate înghețat, care plângea. Înaltul ierarh l-a oprit, l-a întrebat cum îl cheamă, dar totul fu înzadar; copilășul slab îmbrăcat plângea mereu și tremura de frig. „Să-l ducem la orfanii noștri, a spus I. P. S. Sa, să se încălzească și să-i dăm de mâncare”. S'a întors cu el chiar I. P. S. Sa, l-a dus sub pomii de Crăciun ai orfanilor noștri ospătându-l cu de toate, ba dându-i și îmbrăcăminte și apoi trimitându-l acasă cu însoțitor.

În felul acesta s'au bucurat orfanii noștri de Moș Crăciun, care și de astă dată a fost darnic și bun.

De încheiere folosim prilejul pentru a mai arăta în acest loc o seamă de rezultate ale colectei pentru orfelinat. Așteptăm ca aceste rezultate să fie tot mai bune și mai cuprinzătoare și mai ales să nu se uite că așteptăm în mod deosebit colectă de grâu. Anul acesta orfelinatul este foarte slab aprovizionat cu grâu. De aceea apelăm la toți ca acolo unde se mai poate, dacă vor strânge numai câte 5 kg. dintr'o parohie, să se facă acest lucru, ca să putem asigura pâinea orfanilor.

În privința aceasta menționăm cu laudă protopopiatul Sighișoara de unde

Săliște spre veșnica pomenire atot neamul. La leatul 1828 Octomvrie 29, Georgie Zugrav..."

Pentru Mănăstirea Stănișoara (jud. Argeș) pe unde va fi trecut D. Herția adeseori cu turmele sale, a făcut de repetate ori daruri însemnate, după cum arată această notiță dela 1840: „Badea Dumitru Herția din Săliște a ajutat mult sf. Schit" (Grig. Urătescu, Mănăstirea Stănișoara. București, 1943, p. 124.

În Biserica Mare din Săliște cele mai artistice două strane dela mijloc, rezervate de obicei pe seama celor mai distinși reprezentanți ai autorităților, au fost dăruite tot de țaranul D. Herția. De aceea se pot vedea până în timpul de față inițialele chirilice Δ X și cifrele 1864, însemnate pe frontispiciul lor. În aceste două strane au stat în ziua de 1 Iunie 1919 Regele Ferdinand și Regina Maria, ascultând rugăciunea de mulțămintă, înălțată din altarul Bisericii săliștene spre Tronul milostivirii, dela care purcede tot darul cel desăvârșit. S'o fi gândit vreodată bunul creștin, că darul lui cel de bună voie va fi sortit să îmbie prilej de închinare desrobotitorilor Transilvaniei, cu 55 de ani mai târziu, în clipa izbăvirii?

Nu numai pentru trebuințele așezămintelor de folos obștesc, pentru biserică și școală, avea D. Herția baerile pungii adeseori desfăcute, ci și pentru ajutoarele felurite prilejuri, pe seama consătenilor în suferință. Ca om cu bunăstare materială, strângând multe bucate din vama ce primea după zilele de moară, avea obiceiul să trimita saci întregi spre a se distribui ca pomană săracilor văduvelor și orfanilor. Comuna Săliște avea în trecut 7 mori, întocmite toate pe temeiul tovărășiilor (cooperative) țărănești, părțile de fondare purtând numirea: zile de moară, iar unitățile mai mici: copuri. Aceste mori săliștenești erau pe cursul Răului, începând de sus în jos următoarele: Moara de piatră, Moara din Sălcii, Moara Onceștilor, Moara Greavului, Moara Podului, Moara Herții și Moara Luncii.

Pilde vrednice de urmat erau actele de dărnicie ale bunului creștin Dumitru Herția, care înțelegea să mulțumească astfel Părintelui Ceresc pentru tot darul de sus, revărsat asupra familiei și asupra turmelor sale, cari sporeau din an în an, fiind păzite de ciobani credincioși, obișnuți să țină la stăpânul lor cu toată încrederea, ca la

Lupaș, Istoria bisericească a Românilor ardeleni Sibiu 1918 p. 160). Fără îndoială, acest grămătic Dumitru trebuie să fi avut înaintași în slujbă, care s'au bucurat și ei la timpul lor, de asemenea scutințe. Este deci ușor de înțeles, că vechimea școlii săliștene își întinde rădăcinile până în veacul al XVI-lea. Ca semn de mulțumire pentru felul, cum își îndeplinise Dumitru Popa datoria de a lumina tineretul, poate fi socotită înaintarea lui la treapta de protopop, în care slujbă e amintit cu 12 ani mai târziu, la 1628, când „protopop Dumitru ot Săliște" iscălise la Săcel o scrisoare, alături de Bucur Beu și de Dan Lascu. Această scrisoare poate sluji ca dovadă, ce rezultate a fost în stare să producă școala sălișteană, în privința slovelor chirilice, până la anul 1628 (vezi scrisoarea în fotocopie la I. Lupaș, Documente istorice transilvane. Cluj vol. I. 1940, p. 173).

Pentru dragostea de carte și pentru jertfelnicia lăminatului țaran Dumitru Herția, precum și pentru uimitoria lui râvnă de a nu lăsa îngropată în uitare vrednicia înaintașilor, în luptele pentru izbânda dreptății, s'a păstrat un impunător manuscris de 265 pagini cu slove chirilice, având acest titlu: „Judecățile Scaunului Săliștii cu Șapte

am adus 900 kg. grâu, 586 kg. fasole, pe lângă altele, pentru orfelinat.

Tractul Târnava, a trimis 18 ferdele de grâu și 3 ferdele făină de cutură de grâu, pe lângă 103 ferdele de cucuruz, 13 ferdele fasole și 30 ferdele cartofi.

Parohia Gușterița a trimis în mai mult rănduri un total 1820 kg. zarzavat pentru orfelinat.

Poiana-Sibiului a trimis în două rânduri următoarele: 60 kg. brânză telemea, 34½ kg. slănină afumată, 9 kg. carne de porc și cărnaț, 50 ouă și 4 kg. lână.

În Mihalț s'a colectat 30 ferdele cucuruz; în Cenade 208 kg. grâu, 256 kg. cucuruz și 41 kg. fasole. La Ocna-de-sus: 51 kg. grâu, 136 kg. fasole și 70 kg. cucuruz. În Roșia: 113 kg. cucuruz, 67 kg. fasole, 327 kg cartofi, 88 kg. zarzavat și 150 lei. Parohia Nevoies a trimis suma de lei 7620; Râșnovul 12 220 lei; Cristian-Brașov: 5930 lei; Codlea 5500 lei; Vulcan 5500 lei; Parohiile din Brașov au trimis până în prezent 89.131 lei. În afară de parohiile I. A. R. și „Astra”, toate celelalte parohii au colectat fiecare de la 5000 lei în sus, distingându-se Brașov-Cetate cu 25.000 lei și Brașov-Blumăna I cu 20.000 lei.

Numai cu așa răvnă și cu astfel de jertfe, orfelinatul Bisericii poate fi susținut. Preoții cari încă n'au raportat în cauza colectei, să mediteză la aceste rezultate și poate în ceasul din urmă tot vor mai putea corecta rezultatul prea mic al colectei din parohia lor.

REFERENT

Permanența Bisericii

Cu prilejul vizitei pe care membrii Întalului Prezidium provizoriu al Republicii Populare în fața membrilor S. S. S. au făcut-o la Anul Nou, I. P. S. Sale Patriarhului Nicodim, dl. prim-ministru Dr. Petru Groza a spus printre altele:

„Biserica este o instituție cu rosturi permanente în viața poporului, forma însăși a statului evoluând potrivit cu spiritul vremii. Biserica creștină ortodoxă a înțeles întotdeauna acest lucru; îl va înțelege desigur și de data aceasta”.

Aula Academiei Teologice

Academia teologică „Andreiană” organizează o serie de conferințe în ciclul „Biserica în slujba poporului”, la 100 de ani dela instalarea Mitropolitului Șaguna, care vor avea loc în Aula Academiei, în fiecare Duminică, orele 11,15 după Sf. Liturgie, conform următorului Program:

- 18 Ianuarie: Prof. Prot. Dr. Nicolae Neaga, Rector: *Atitudinea Mitropolitului Șaguna față de Vechiul Testament*. 25 Ianuarie: Prof. Preot. Dr. Nicolae Terchilă: *Gândirea lui Șaguna*. 1 Februarie: Prof. Preot. Dr. Grigorie T. Marcu: *Biblia lui Șaguna în cultura poporului transilvan*. 8 Februarie: Prof. Diacon Dr. Emilian Vasilescu: *Șaguna văzut de peste munți*. 15 Februarie: Prof. Preot. Dr. Teodor Bodoș: *Prof. Preot. Dr. Nicolae Neaga, Rector de revoluție din 1848*. 22 Februarie: Prof. Diacon Dr. Nicolae Mladin: *Personalitatea morală a Mitropolitului Șaguna*. 29 Februarie: Prof. Preot. Dr. Liviu Stan: *Caracterul democratic al Statutului organic Șagunian*. 7 Martie: Prof. Preot. Dr. Spiridon Căndeț: *Preoți transilvăneni luptători în drepturile și libertățile poporului*. 14 Martie: Prof. Preot. Gheorghe Șoima: *Artele populare în epoca șaguniană*. 21 Martie: Prof. Preot. Dr. Ștefan Lupșă: *Educația lui Șaguna*. 28 Martie: Prof. Preot. Dr. Corneliu Sărbu: *Șaguna și cultura poporului*. 4 Aprilie: Prof. Preot. Dumitru Călugăr: *Școala lui Șaguna școală a poporului*. 11 Aprilie: Prof. Preot. Nicodim Belea: *Șaguna duhovnic*.

Jurământul în centrul Arhiepiscopiei

În ziua Anului nou, la orele 5 după masă, toți P. C. părinți consilierii și funcționarii din centrul Arhiepiscopiei au depus leagiuatul jurământ de credință Republicii Populare Române.

Jurământul le-a fost luat de *Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae*, care la rândul Său, îl depusese la orele 11:30 în aceeași zi, în prezența reprezentanților competenți.

VITRINA CĂRȚII

I. „Păstorul Ortodox”. Revista Societății „Frăția” a Clerului din Eparhia Argeșului. Anul XXVII, Nr. 1—12 Ian.—Dec. 1947. Curtea de Argeș (Tipografia Epahială). Pag. 208. Preț 500 lei.

Înfruntând bărbătește toate greutatele împreunate cu o astfel de întreprindere, Societatea „Frăția” a clerului din Eparhia Argeșului, și-a încrestat în crugul vremii împlinirea unei jumătăți de veac de existență, prin tipărirea unui frumos număr festiv. Bucurându-se de colaborarea unor condeie distinse și competente, caietul cuprinde articole și studii ce tratează probleme deosebit de importante și de actuale, plus alt material (cronică, informații, recenzii, etc.) deosebit de bogat.

Subliniind cu deosebită satisfacție această valoroasă realizare jubilară, urăm ostenitorilor din cadrul „Frăției” spor la munca entuziastă ce o depun pilduitor întru realizarea înaltelor scopuri ale acestei societăți.

Răspânziți cu drag Telegraful Român

Plugușor

Aho! Aho!
Copii și frați
Câmpul adânc să-l arați
Să-l grăpați să-l semanați
Rod grăului să ridicați
Cu dragoste să-l munciți
Pământul că-l stăpâniți
Căci pentru voi și pentru țară
S'a făcut reforma agrară
S'a dat mămănt mușteresc
Oamenii mulți și mulți ciocoi
Și-au luptat toți muncitorii
Să pună la cârma țării
Guvern adevărat democrat
Cure pământul v'a dat.
Trageți brazdă cât mai lată.
Mânați țara democrată
Mânați mii!
Hăi! Hăi!

Mânați fraților mânați
Voi țărani eliberați
Căci prin munca stăruită
Faceți țara fericită
Faceți belșug și lumină
S'o curățiți de neghină
Căci mai avem printre noi
Oameni mulți și mulți ciocoi
Care ne-au pus gând urât
Să ne odată joșun gât.
Au fost odată mușterii
Dar astăzi nu mai e ca ieri
Steaua dela Răsărit
D'ăia ca niște mișei
Târău lumea în contra ei
Mânați mii!
Hăi! Hăi!

Voi pe câmpuri și coline
Noi în fabrici și uzine.
De-avalmă cu toți muncim
Țară nouă să gădim
Țară mândră și bogată
România Democrată.
Să urzim cu toți sub soare
Iubire între popoare
S'arătăm că voi și noi
N'am vrut și nu vrem război.
Ci în pace să trăim
Că pentru asta muncim
Că din plug și din ciocan
Progresează an cu an
Tot ce'nseamnă omeniire
Muncă înseamnă fericire
Sănătate, bogăție,
Talu bun și veselie,
Pacea și învățătura
Și progresul și cultura
Mânați mii!
Hăi! Hăi!

De acum și pân'la anul
Muncitorul și țărănuț
Să facă din țara lui
Rai ceresc poporului,
Muncim cu avânt și credință
Să nu mai fie suferință,
Oriunde-ai fi, orice ești.
— Voi muncitori și țărani
— Să trăiți întru mulți ani
Spor la muncă încordată
Pentru țara democrată,
Sănătate și belșug
Noroc voi cei dela plug,
Noroc bun zile delne
Pentru voi cei din uzine
Fericirea țării lui
O dorim poporului.
La mulți ani!

Sorcova

Sorcova, vesela.
Peste țară,
Primăvară
Și în casă
Și la masă,
Unde stați
Unde umblați
Voe bună
Să aflați
De copii,
De porci,
De vițe
De parte și aveți de ei.
Anul ce vine,
In fabrici
Și uzine,
La coasă,
La plug,
Spor și belșug
In bucure și în veselie
Să trăiți
Să mbătrâniți
La anul și la mulți ani.

Noul abonament la „TELEGRAFUL ROMAN”

parohii clasa I	Lei 800
” ” ” ” II	” 600
” ” ” ” III	” 500
particulari	” 1000
autoturități abonament de sprijin	” 1500
America 10 Dolari	

Taxele de publicare a concurselor:	
protopopi	Lei 5000
parohii clasa I	” 3000
” ” II	” 2000
” ” III	” 1000
cântărești bisericesti	” 1000
Costul inserțiunilor un cm²	Lei 12

Administrația „TELEGRAFULUI ROMÂN”

INFORMAȚIUNI

INTERNE:

MULȚĂMESC din toată inima Prea C. protopop și C. preoți cari mi-au trimis bune urări de ziua numelui meu, de sf. Sărbători, și le împărtășesc arhierestii binecuvântări.

Mitropolit NICOLAE
Urare. Anul nou 1948 să aducă tuturor colaboratorilor și cititorilor noștri, sănătate, putere de muncă creștină și românească, cu pace deplină!

Cu prilejul sf. Sărbători, s'a produs un schimb de telegrame între I. P. Sf. Patriarh Alexei al Rusiei și I. P. Sf. Patriarh Nicodim.

În ziua de Duminică, 28 Dec. 1947, I. P. Sf. Mitropolit Iustinian Marina și I. P. Sf. Arhiepiscop Iustinian Marin au fost întronafi în scaunele lor.

În urma demisiei P. S. Partenie Ciopron, cu conducerea Eparhiei Romanului a fost însărcinat P. S. Ilarion Mircea.

Exammenele de licență și diferență la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, încep la 1 Februarie 1948.

P. C. S. Păr. Dumitru Veștemean a fost de curând numit director general la Culte.

Dl. Emil Bodnăraș, a fost numit ministru de Răsboiu.

La 20 Ian. Parlamentul își reia activitatea.

În ziua de 14 Nov. 1947, P. C. Sa Păr. Gheorghe Constantin dela Brașov-Scheiu, a fost promovat doctor al Facultății de Teol. din Suceava.

În ziua de 2 Dec. 1947, a răposat preotul Aurel Zichil din Țopa. A fost prohodit de P. C. Sa Păr. Prot. Emilian Stoica din Sighișoara în fruntea unui sobor de 10 preoți.

EXTERNE

În mesajul de Anul Nou a rosit la radio dl. Trygve Lie, secretarul general al ONU-lui, a caracterizat ONU drept o barieră puterice împotriva războiului și o speranță a întregii omeniri pentru o lume mai bună și a cerut tuturor popoarelor să creadă în ONU și să lucreze pentru apărarea ei.

S'a încheiat un acord economic între Rusia și Anglia.

APRECIERE

Mulțămind pentru colaborarea acordată cu prilejul scoaterii unui număr festiv la împlinirea a 50 de ani de existență a Societății „Frăția”, confratele nostru „Păstorul Ortodox” ne scrie printre altele:

„Dintre câte reviste apar în țară, „Telegraful Român” ne-a fost și ne este cel mai apropiat și mai vechiu prieten. Nu-s vorbe de circumstanță. În totdeauna am produs fragmente alese din articolele substanțiale publicate în „Telegraful Român”.

Mai multora Articolele de Crăciun ne-au sosit prea târziu. Le păstrăm pentru Crăciunul viitor.

„Fericitiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind”. Mat. 5, 11

Sf. Sărbători la Sibiu

În centrul Arhiepiscopiei, sf. Sărbători de iarnă au prilejuit momente de reculegere și înălțare sufletească. În ziua întâia de Crăciun a slujit I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor numeros de preoți și diaconi. A doua și a treia zi a slujit un numeros sobor de preoți.

La Anul nou, după sf. Liturgie, s'a slujit de P. S. Teodor, vicar-archiepiscopesc și soborul preotesc central, o doxologie, la care au luat parte șefii de autorități în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae și o companie militară.

Praznicul Bobotezii s'a desfășurat în cadrul de măreție tradițională. Cortegiul a pornit dela catedrală, a străbătut str. Tribunei, str. principală și s'a oprit în Piața Centrală a orașului, unde s'a slujit sfeștania mare de către I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Toate slujbele din timpul acestor sărbători au fost cercetate de mulți credincioși și toate răspunsurile au fost cântate de corul catedralei sub conducerea C. preot-prof. Gh. Șoima.

Județele, prescise la anul Domnului 1846 cu taată cheltuiala Dumnealui Dimitrie Herția, coratorul Școalelor Săliștei”.

„Acum a doua oară prescise de preună și legate în loc, spre aducerea aminte la ceice vor urma de acum încolo și la ceice sânt acum în viață. Iunie 4 zile s'au isprăvit cu scrisul. Anul 1848. S'au scris prin dascăul Alexandru Greca”.

Se poate o dovadă mai grăitoare decât aceasta despre răvna de propășire a unui om din popor, care înțelegea să prețuiască după cuviință învățămintele istoriei, nepregetând să-și desfacă punga, spre a plăti sumele de trebuință pentru transcrierea românească a unui mare număr de documente latinești, privitoare la trecutul Săliștei și al satelor vecine (Galeș, Tilișca, Vale, Sibiel, Cacova) din vestita „Margine”, unde țărâniea luptătoare a reușit să-și păstreze dealungul veacurilor, adeseori cu grele sacrificii de sânge, strămoșească ei „sloboznicie”?

Manuscrisul cuprinde textele documentelor latinești dela 1692—1799 în traducere românească, având pe cea din urmă pagină o notiță scrisă cu creionul în următorul cuprins: „Aleman Babă a vândut la 1825 Sașilor locul, unde e azi cancelaria comună; l-au afurisit preoții, a trebuit să plece din sat. Episcopul Vasile Moga l-a scos de sub afurisanie cu condiția ca în mijlocul Bisericii să-și ceară iertare dela toți și să umble din casă în casă”.

(va urma)